

KONKURENTSIAMET

OTSUS

23.03.2026 nr 9-3/2026-004

**AS Tartu Veevärk ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni liitumistasu arvutamise
metoodika kooskõlastamine**

Aktsiaselts Tartu Veevärk taotlusel Konkurentsiamet hindas kooskõlastamiseks esitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni liitumistasu arvutamise metoodika (metoodika) vastavust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse (ÜVVKS) § 20 kuni § 23 kehtestatud nõuetele ning otsustab metoodika täies ulatuses

kooskõlastada.

Vee-ettevõtja peab avalikustama kooskõlastatud liitumistasu arvutamise metoodika oma veebilehel (ÜVVKS § 21 lg 4).

Otsusega mittenõustumisel on 30 päeva jooksul alates otsuse teatavaks tegemisest õigus esitada vaie otsuse või selle osa tühistamiseks Konkurentsiametile või kaebus Tallinna Halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor

Lisa: „AS Tartu Veevärk liitumistasu arvutamise metoodika“ neljal leheküljel

Liina Kalm
Liina.Kalm@konkurentsiamet.ee

Otsuse tegemise asjaolud

1. Haldusmenetluse alustamine

Vee-ettevõtjal, välja arvatud ÜVVKS §-s 28 sätestatud isikul, on õigus võtta tarbimiskoha omanikult ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga (ÜVK) liitumise eest põhjendatud liitumistasu, arvestades ÜVVKS-is sätestatud (ÜVVKS § 20 lg 1).

Liitumistasu suuruse arvutab vee-ettevõtja, arvestades ÜVVKS § 21 alusel koostatud liitumistasu arvutamise metoodikat (ÜVVKS § 20 lg 2).

Vee-ettevõtja koostab metoodika kooskõlas ÜVVKS § 21 lg-s 2 – 4 ning ÜVVKS §-des 22 ja 23 sätestatuga (ÜVVKS § 21 lg 1).

AS Tartu Veevärk (edaspidi ka taotleja) on määratud vee-ettevõtjaks Tartu linnas, Tartu vallas, Luunja vallas ja Kambja vallas järgmiselt:

- Tartu Linnavolikogu 03.12.2015 otsusega nr 288 Tartu linna vee-ettevõtja tegevuspiirkonnas;
- Tartu Linnavolikogu 17.04.2019 otsusega nr 153 Tartu linna vee-ettevõtja tegevuspiirkonnas (endise Tähtvere valla territooriumi osal);
- Tartu Vallavolikogu 24.04.2018 otsusega nr 29 Vahi aleviku (v.a osa, kus on määratud teine ettevõtja), Kõrveküla aleviku, Tila küla ja Lombi küla teeninduspiirkonnas;
- Luunja Vallavolikogu 29.09.2016 otsusega nr 69 Lohkva, Veibri ja Rõõmu külas;
- Kambja Vallavolikogu 17.12.2019 otsusega nr 94 Tõrvandi ja Ülenurme aleviku ning Lemmatsi, Soinaste, Reola ja Uhti küla ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni piirkonnas.

Taotleja soovib kõigis oma tegevuspiirkondades kasutada sama metoodikat. ÜVVKS § 21 lg 3 tulenevalt esitas taotleja metoodika kooskõlastamiseks Konkurentsiametile.

Konkurentsiamet võtab taotleja metoodika põhjendatuse hindamisel aluseks ÜVVKS-s kajastatu.

2. Menetlusosaline

AS Tartu Veevärk (registrikood 10151668, aadress Tähe 118, Tartu linn) põhitegevusalaks äriregistri andmetel on kanalisatsioon ja heitveekäitlus, lisategevusaladeks veekogumine, - töötlus ja -varustus, enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus, vee-, gaasi- ja kanalisatsioonitrasside ehitus ning muud mujal liigitamata äritegevust abistavad tegevused.

3. Menetluse käik

26.11.2025 registreeriti Konkurentsiametis taotleja taotlus metoodika kooskõlastamiseks.

13.01.2026 saatis Konkurentsiamet taotlejale ettepanekud metoodika korrigeerimiseks.

09.02.2026 esitas taotleja korrigeeritud metoodika Konkurentsiametile.

12.02.2026 saatis Konkurentsiamet veelkord ettepanekud metoodika korrigeerimiseks.

17.02.2026 esitas taotleja kooskõlastamiseks korrigeeritud ja allkirjastatud metoodika.

12.03.2026 esitas amet taotlejale ettepaneku metoodika korrigeerimiseks ja samal päeval esitas taotleja korrigeeritud allkirjastatud metoodika.

17.03.2026 esitas amet taotlejale ettepaneku metoodika korrigeerimiseks ja 20.03.2026 esitas taotleja korrigeeritud allkirjastatud metoodika.

Taotleja kooskõlastamiseks esitatud metoodika koosneb järgmistest osadest:

1. Üldsätted
2. Mõisted
3. Liitumistasu arvutamise põhimõtted
4. Liitumistasu tagastamise alused

Järgnevas annab Konkurentsiamet hinnangu kõikides metoodika osades kajastatule.

4. Metoodika osa „1. Üldsätted“

Otsuse selles osas annab Konkurentsiamet hinnangu metoodika osale „1. Üldsätted“.

- 4.1. Metoodika lõik *„Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni liitumistasu arvutamise metoodika (metoodika) reguleerib liitumistasu arvutamise põhimõtteid kõikides tegevuspiirkondades, kus AS Tartu Veevärk (registrikoodiga 10151668) on kohaliku omavalitsuse poolt määratud vee-ettevõtjaks.“*

Konkurentsiameti seisukoht: Liitumistasu on õigus võtta vaid kohaliku omavalitsuse üksuse poolt määratud vee-ettevõtjal (ÜVVKS § 20 lg 1). Seega on põhjendatud, kui vee-ettevõtja osundab, et metoodika on mõeldud rakendamiseks vaid nendes tegevuspiirkondades, kus ta on vee-ettevõtjaks määratud.

- 4.2. Metoodika lõik *„Metoodika aluseks on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus (ÜVVKS) ning selle alusel kehtestatud õigusaktid.“*

Konkurentsiameti seisukoht: Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumisega seotud alussätted on kirjeldatud ÜVVKS-is ning selle alusel kohaliku omavalitsuse poolt kehtestatud õigusaktides. Seega on asjakohane metoodikas viidata neile õigusaktidele.

- 4.3. Metoodika lõik *„ÜVVKS § 20-s on sätestatud alljärgnevad liitumise tasu võtmise alused:*

lg 1 Vee-ettevõtjal, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 28 sätestatud isikul, on õigus võtta tarbimiskoha omanikult ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eest põhjendatud liitumistasu, arvestades käesolevas seaduses sätestatud.

lg 2 Liitumistasu suuruse arvutab vee-ettevõtja, arvestades käesoleva seaduse § 21 alusel koostatud liitumistasu arvutamise metoodikat.

lg 3 Liitumistasuga tagatakse:

1) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamine;

2) tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni ühendamine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumispunktis.“

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab põhjendatuks liitumistasu arvutamist puudutavate ÜVVKS-i sätete väljatoomist, kuna see vastab kehtivale seadusandlusele ja annab

tarbijale ülevaate liitumistasusid puudutavast seaduse regulatsioonist.

- 4.4. Metoodika lõik „*Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni (ÜVK) rajamisel lähtub vee-ettevõtja optimaalseimast ÜVK süsteemi konfiguratsioonist ja heast inseneritavast, eelistades võimaluse korral keskkonnasäästlikke lahendusi.*“

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab põhjendatuks antud lõigu kajastamist metoodikas, kuna see annab kindluse, et vee-ettevõtja tegutseb ÜVK rajamisel vastutustundlikult nii tehnilistes kui keskkonnaga seotud küsimustes.

- 4.5. Metoodika lõik „*Tarbimiskoha liitmiseks ÜVK-ga vajalike tööde tegemisel ja hankimisel kasutab vee-ettevõtja rahalisi vahendeid säästlikult ja otstarbekalt, tagades erinevate pakkumuste võrdlemise teel parima võimaliku hinna ja kvaliteedi suhte.*“

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab põhjendatuks antud lõigu kajastamist metoodikas, kuna see langeb kokku riigihangete seaduse § 3 toodud põhimõtetega. See säte tagab, et isegi kui tarbimiskoha liitmiseks teostatavate tööde/investeeringute osas ei ole välja kuulutatud riigihanget, on tarbijatele tagatud riigihangete seadusega sätestatu, s.t tööd/investeeringud on teostatud õiglastel ja läbipaistvatel alustel.

- 4.6. Metoodika lõik „*Vee-ettevõtja järgib ühetaoliste tarbimiskohtade puhul võrdse kohtlemise põhimõtet, pidades silmas, et isikutele seatavad piirangud ja kriteeriumid oleksid eesmärgi suhtes proportsionaalsed, asjakohased ja põhjendatud.*“

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab põhjendatuks antud lõigu kajastamist metoodikas, kuna see järgib Eesti Vabariigi põhiseaduse § 12 sätestatud võrdse kohtlemise põhimõtet, millest lähtuvalt tuleb ühesuguseid tarbimiskohtasid ÜVVKS-s sätestatu suhtes kohelda ühtemoodi. Võrdse kohtlemise põhimõte on sätestatud ka ÜVVKS § 1 lg 2, kus see on nõutud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna kohta, kuid põhimõte on laiendatav ka liitumistasule.

5. Metoodika osa “2. Mõisted”

Otsuse selles osas annab Konkurentsiamet hinnangu metoodikas esitatud mõistetele.

- 5.1. Metoodika punkt 2.1 „*Ühisveevärk ja -kanalisatsioon (ÜVK) – ÜVK on ehitiste ja seadmete süsteem, mille kaudu varustatakse tarbijaid joogiveega ja juhatakse ära ning puhastatakse reo- ja sademevett ning mille projekteeritud jõudlus on vähemalt kümme kuupmeetrit ööpäevas ja mis teenindab vähemalt 50 inimest. ÜVK-na käsitatakse ühisveevärki või ühiskanalisatsiooni eraldi või mõlemat koos. ÜVK-na käsitatakse ka ehitiste ja seadmete süsteemi, mille projekteeritud jõudlus on alla kümne kuupmeetri ööpäevas või mis teenindab alla 50 inimese ja mille kohaliku omavalitsuse üksus on ÜVK arendamise kavaga määranud ühisveevärgiks ja -kanalisatsiooniks.*“

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab metoodika punkti 2.1 põhjendatuks, kuna mõiste „ühisveevärk ja -kanalisatsioon (ÜVK)“ on metoodikas läbivalt kasutusel ning kasutatud sõnastus vastab ÜVVKS § 3 sõnastusele.

- 5.2. Metoodika punkt 2.2 „*Vee-ettevõtja – eraõiguslik juriidiline isik, kelle on kohaliku omavalitsuse üksus määranud ÜVK teenuse osutajaks.*“

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab metoodika punkti 2.2 põhjendatuks, kuna mõiste „vee-ettevõtja“ on metoodikas läbivalt kasutusel ning kasutatud sõnastus vastab ÜVVKS § 6 lg 1 sõnastusele.

5.3. Metoodika punkt 2.3 „*Tarbija – isik, kellele osutatakse ühisveevärgi või -kanalisatsiooni teenust.*“

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab metoodika punkti 2.3 põhjendatuks, kuna mõiste „tarbija“ on metoodikas läbivalt kasutusel ning kasutatud sõnastus tugineb ÜVVKS-i § 7.

5.4. Metoodika punkt 2.4 „*Tarbimiskoht – kinnisasi, mille veevärk ja kanalisatsioon ühendatakse ÜVK-ga tarbija veega varustamiseks ühisveevärgist või reo- või sademevee ärajuhtimiseks ühiskanalisatsiooni.*“

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab metoodika punkti 2.4 põhjendatuks, kuna mõiste „tarbimiskoht“ on metoodikas läbivalt kasutusel ning kasutatud sõnastus põhineb ÜVVKS-i §-l 8.

5.5. Metoodika punkt 2.5 „*Tarbimiskoha veevärk ja kanalisatsioon – ehitiste ja seadmete süsteem tarbija veega varustamiseks ühisveevärgist või reo- või sademevee ärajuhtimiseks ühiskanalisatsiooni. Tarbimiskoha veevärk ja kanalisatsioon ei ole ÜVK osa. Tarbimiskoha veevargil või kanalisatsioonil asuv veemõõdusõlm, välja arvatud veearvesti, on tarbimiskoha veevärgi või kanalisatsiooni osa.*“

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab metoodika punkti 2.5 põhjendatuks, kuna antud mõiste on metoodikas läbivalt kasutusel ning kasutatud sõnastus põhineb ÜVVKS-i §-l 8.

5.6. Metoodika punkt 2.6 „*Tarbimiskoha omanik – isik, kes soovib liita tarbimiskoha veevärki ja/või kanalisatsiooni ÜVK-ga või muuta olemasolevat liitumistasu arvestusalust (liitumistingimustes ja/või liitumislepingus sätestatud maksimaalset vooluhulka). Varem on kasutusel olnud mõiste Liituja.*“

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab metoodika punkti 2.6 põhjendatuks, kuna mõiste „tarbimiskoha omanik“ on metoodikas läbivalt kasutusel ning mõiste sõnastus tugineb ÜVVKS §-ile 17.

5.7. Metoodika punkt 2.7 „*Liitumispunkt – ÜVK ühenduskoht tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooniga. See määrab ÜVK ning tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni vahelise piiri. Liitumispunkt on ÜVK osa.*“

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab metoodika punkti 2.7 ehk mõistet liitumispunkt põhjendatuks, kuna see mõiste on metoodikas läbivalt kasutusel ning mõiste sõnastus tugineb ÜVVKS §-ile 5.

5.8. Metoodika punkt 2.8 „*Liitumisleping – tarbimiskoha omaniku ja vee-ettevõtja vahel sõlmitud leping, mille alusel tarbimiskoha veevärk ja kanalisatsioon liidetakse ÜVK-ga.*“

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab metoodika punkti 2.8 ehk mõistet liitumisleping põhjendatuks, kuna see mõiste on metoodikas läbivalt kasutusel ning mõiste sõnastus tugineb ÜVVKS §-ile 19.

5.9. Metoodika punkt 2.9 „*Liitumistasu – ÜVVKS § 20 alustel tarbimiskoha omaniku poolt ÜVK-ga liitumiseks või liitumistasu arvestusaluse muutmiseks makstav tasu, mis koosneb ühendustasust ja arendamistasust.*“

Konkurentsiameti seisukoht: Vee-ettevõtjal, välja arvatud ÜVVKS §-s 28 sätestatud isikul, on õigus võtta tarbimiskoha omanikult ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eest põhjendatud liitumistasu, arvestades ÜVVKS-is sätestatud (ÜVVKS § 20 lg 1).

Liitumistasuga tagatakse: 1) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamine ning 2) tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni ühendamine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumispunktis (ÜVVKS § 20 lg 3). Metoodika mõiste selgitab seda sätet märkides, et liitumistasu koosneb ühendustasust ja arendamistasust. Konkurentsiamet peab metoodika punkti 2.9 põhjendatuks, kuna mõiste „liitumistasu“ definitsioon on vastavuses ÜVVKS §-ga 20.

5.10. Metoodika punkt 2.10 „Ühendustasu – on liitumistasu osa, millega tagatakse tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni ühendamine ÜVK-ga liitumispunktis. Ühendustasu on seotud konkreetse tarbimiskohaga, st. tagab üksnes liidetava tarbimiskoha, mitte piirkonna ühendamise ÜVK-ga. Ühendustasu arvutamise aluseks olevateks kuludeks võivad olla liitumispunkti ja ühendustoru (koos vajalike seadmetega) ehitamiseks/ümberehitamiseks tehtud kulud: projekteerimiskulud, projekti kooskõlastamise kulud, ehitus- ja materjalide kulud, ühendustööde kulu ühendustoru ühendamisel tänavatorustiku ja liitumispunktiga, teiste kommunikatsioonide ümbertõstmiskulud, tänavate sulgemise kulud, teekatte ja haljastuse taastamise kulud, maksud, riigilõivud, servituutide seadmised jm kulutused, mis on otseselt seostatavad liitumispunkti ja ühendustoruga.“

Konkurentsiameti seisukoht: Liitumistasuga tagatakse tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni ühendamine ÜVK-ga liitumispunktis (ÜVVKS § 20 lg 3 p 2). Põhjendatud on täpsustamine, et see liitumistasu osa on seotud ainult konkreetse tarbimiskoha ÜVK-ga liitmisega. Samuti on asjakohane nimetada levinumad ühendamise seotud kulud. ÜVVKS § 20 lg 3 p 2 alusel peab Konkurentsiamet põhjendatuks mõiste „Ühendustasu“ sõnastust.

5.11. Metoodika punkt 2.11 „Arendamistasu – liitumistasu osa, millega kaetakse tarbimiskohaga seotud arenduspiirkonna kõigi tarbimiskohtade ÜVK-ga liitmise kulud ning vajadusel proportsionaalne osa mitme arenduspiirkonna ÜVK-ga liitmise kuludest. Arendamistasu saadakse arendamiskulu jagamisel summaarse maksimaalse vooluhulgaga ning saadud tulemuse korrutamisel konkreetse tarbimiskoha maksimaalse vooluhulgaga

$$AT = \frac{AK}{KV} \times KV_1$$

Konkurentsiameti seisukoht: Liitumistasuga tagatakse ÜVK arendamine (ÜVVKS § 20 lg 3 p 1). Arendamiseks tehtavad kulud kaetakse liitumistasus sisalduva arendamistasuga, mis arvutatakse arendamiskulu alusel. Mõiste kirjeldab sõnadega arendamistasu arvutamist, mis sisaldub liitumistasu arvutamise valemis. Konkurentsiamet peab põhjendatuks mõiste „Arendamistasu“ sõnastust, kuna see selgitab ÜVVKS § 20 lg 3 p-i 1.

5.12. Metoodika punkt 2.12 „Arendamiskulu – liitumistasus sisalduva arendamistasu arvutamise aluseks olev kulu. Arendamiskuluga kaetakse selgelt kirjeldatava piirkonna tarbimiskohtade liitmiseks vajalikud arendamiskulud (v.a ühendustasu arvutamise aluseks olevad kulud). Arendamiskuludeks võivad olla: arenduspiirkonna liitmiseks vajalike tänavatorustike ehitus koos torustike juurde kuuluvate tehnosõlmedega (kaevud, siibrid, kraanid jm); liitumisest sõltuvad täiendava mahu tagamiseks ümberehitus- või ehituskulud veehaardel, veetöötusjaamas, tänavatorustikul, reoveepumplal või reoveepuhustusjaamas; arendustegevustega seotud projekteerimistööd. Liitumise hetkeks peavad olema arendamiskulu arvutamise aluseks olevad kulud tõendatavad. Ühes ja samas selgelt kirjeldatavas piirkonnas on arendamiskulu kõikidele tarbimiskohtadele ühesugune.“

Konkurentsiameti seisukoht: Arendamiskulu on üks liige liitumistasu arvutamise valemis. Liitumistasuga tagatakse ÜVK arendamine (ÜVVKS § 20 lg 3 p 1). Seejuures võib vee-ettevõtja võtta liitumistasu vaid nende kulutuste ulatuses, mis on vajalikud tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni liitmiseks ÜVK-ga (ÜVVKS § 22 lg 1). ÜVVKS § 20 lg 3 p 1 ja §

22 lg 1 koostoime tõttu koosneb arendamiskulu kõigist kuludest, mis on vajalikud konkreetse arenduspiirkonna kinnistute liitmiseks ÜVK-ga ja mida vee-ettevõtja suudab tõendada. Kuna konkreetse piirkonna ÜVK arendamiseks tehtavad kulud tuleb katta kõigil selle piirkonna tarbimiskohtadel, siis on ühe piirkonna tarbimiskohtade liitumistasu arvutamiseks ühesugune arendamiskulu.

Eelneva põhjal peab Konkurentsiamet põhjendatuks mõiste „Arendamiskulu“ definitsiooni.

5.13. Metoodika punkt 2.13 *„Maksimaalne vooluhulk – arendamistasu arvutamise aluseks olev tarbimiskoha veevärki ja/või kanalisatsiooni iseloomustav näitaja, mis määratakse vee-ettevõtja poolt liitumistingimustes ja/või liitumislepingus. Vooluhulga määramise aluseks on standard EVS 835:2022. Mõõtühikuks on liitrit sekundis (l/s).“*

Konkurentsiameti seisukoht: Metoodikas on taotleja arendamiskulu jagamise alusena näinud ette liitumistasu arvestusalusena maksimaalse vooluhulga liitumispunkti. Seetõttu on põhjendatud esitada ka maksimaalse vooluhulga definitsioon. Konkurentsiamet peab põhjendatuks mõiste kajastamist metoodikas ning maksimaalset vooluhulga (liiter/sekund), kuna kogu ÜVK süsteem peab olema ehitatud nii, et see võimaldaks kõikidel klientidel tarbida ÜVK teenust igal ajahetkel liitumislepingus sätestatud liitumistasu arvestusaluse ulatuses.

Sobiv ühik teenuse tarbimise määramiseks on liiter, kuna see on samaliigiline veeteenuse mõõtühikuga kuupmeeter ($1 \text{ m}^3 = 1000 \text{ liitrit}$). Ajahetke määramiseks on aga sobiv ühik sekund. Tund või minut ei ole sobivad ajahetke määramiseks, sest kui pool minutit/tundi teenust ei osutata, siis teenust ei ole osutatud igal ajahetkel ning pool minutit/tundi on piisavalt pikk periood, et teenuse osutamist või mitteosutamist märgata. Lisaks on ühik l/s kasutusel hoone veevärki standardis EVS 835:2022 normvooluhulkade ühikuna.

Eelneva põhjal peab Konkurentsiamet põhjendatuks metoodika mõiste „maksimaalne vooluhulk“ definitsiooni.

5.14. Metoodika punkt 2.14 *„ÜVK arendamise kava on ÜVK kohta koostatav analüüs, mis käsitleb valla või linna ÜVK hetkeolukorda ja arendamisettepanekuid.“*

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab metoodika punkti 2.14 põhjendatuks, kuna mõiste „ÜVK arendamise kava“ on metoodikas läbivalt kasutusel ning mõiste sõnastus tugineb ÜVVKS-ile.

5.15. Metoodika punkt 2.15 *„Arenduspiirkond – ÜVK kavas sätestatud või detailplaneeringu alusel rajatud piirkond (otseselt liitumisega seostatav).“*

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab metoodika punkti 2.15 põhjendatuks, kuna mõiste „Arenduspiirkond“ on metoodikas läbivalt kasutusel ning ÜVK-d arendatakse üldjuhul ÜVK kava järgi (ÜVVKS § 16 lg 1), milles on reeglina osundatud arenduspiirkonnad.

5.16. Metoodika lõik *„Metoodikas defineerimata juhtudel kasutatakse ÜVVKS-i mõisteid.“*

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab põhjendatuks, et lisaks metoodikas defineeritud mõistetele kasutatakse ÜVVKS-is defineeritud mõisteid.

6. Metoodika osa „3. Liitumistasu arvutamise põhimõtted“

6.1. Metoodika punkt 3.1 *„Vee-ettevõtja võib võtta liitumistasu vaid nende kulutuste ulatuses, mis on vajalikud tarbimiskoha veevärki ja kanalisatsiooni liitmiseks ÜVK-ga ja/või tarbimiskohale ÜVK teenuse osutamiseks vajaliku tootismahu tagamiseks.“*

Konkurentsiameti seisukoht: Vee-ettevõtja võib võtta liitumistasu vaid nende kulutuste ulatuses, mis on vajalikud tarbimiskoha veevärki ja kanalisatsiooni liitmiseks ühisveevärki

ja -kanalisatsiooniga (ÜVVKS § 22 lg 1). Tarbimiskoha liitmiseks vajalikud kulutused on nii konkreetse tarbimiskoha ühendamiseks tehtavad kulutused kui ka sellised ÜVK arendamise kulutused, millega luuakse vajalikud eeldused tarbimiskohale ÜVK-teenuse osutamiseks (näiteks pumplad, vee ja reovee töötlemise süsteemid jms). Eelneva põhjal peab Konkurentsiamet põhjendatuks metoodika punkti 3.1.

- 6.2. Metoodika punkt 3.2 „*Kui arenduspiirkonna ÜVK-ga liitmiseks asendatakse olemasolev ehitis (näiteks veetöötlusjaam, veepumpla, reoveepumpla jms), siis jagatakse ehitise maksumus olemasolevate tarbijate ja arenduspiirkonna tarbijate vahel proportsionaalselt olemasolevate tarbijate maksimaalsete vooluhulkade ja arenduspiirkonnas liitujate maksimaalsete vooluhulkade summaga. Arenduspiirkonnaga seotud kulu osa lisatakse arendamiskulule. Olemasolevate tarbijatega seotud kulu osa saab vee-ettevõtja taotleda ÜVK teenuse hinda. Kui arenduspiirkonna liitmiseks olemasoleva ehitise asendamisel ei ole olemasolevate tarbijate maksimaalsete vooluhulkade väljaselgitamine võimalik mõistlike kuludega, siis kasutatakse ehitise maksumuse jagamisel muud asjakohast proportsiooni (näiteks pumpade võimsus).*“

Konkurentsiameti seisukoht: Metoodika punktis 3.2 on taotleja kirjeldanud liitumistasu arvutamist olukorras, kus rajatav objekt on üheaegselt vajalik nii olemasolevatele tarbijatele veeteenuse osutamiseks kui ka uute tarbimiskohtade liitmiseks ÜVK-ga. Liitumistasu arvutamise valemi põhimõtet üldistades tuleb tehtava kulutuse jagamisel arvesse võtta kõik tarbijad ja tarbimiskohad, kelle jaoks see kulutus tehakse. Seetõttu on põhjendatud, et osaliselt olemasolevatele tarbijatele veeteenuse osutamiseks kasutatava objekti maksumusest osa katavad olemasolevad tarbijad. Sarnaselt liidetavate tarbimiskohtadega, on olemasolevate tarbijate kaasamisel kulude jagamise aluseks nende tarbijate maksimaalsed vooluhulgad kas liitumistingimustest ja/või liitumislepingust.

Jagamise tulemusel saadud arenduspiirkonnaga seotud kulutuse osa lisatakse arendamiskulule ja kuulub selle kaudu jagamisele liidetavate tarbimiskohtade arendustasusse.

Jagamise tulemusel saadud olemasolevate tarbijatega seotud kulutuse osa saab vee-ettevõtja taotleda ÜVK teenuse hinda. See on kooskõlas ÜVVKS § 50 lg 1, sest ÜVK teenuse hinnaga tagatakse olemasoleva ÜVK jätkusuutlikkus ja toimepidevus ning ÜVK arendamise kava kohased investeeringud, välja arvatud tagastamatu abina saadud investeeringud ja ÜVVKS § 20 lg 3 alusel liitumistasude eest tehtud investeeringud.

Eelneva põhjal peab Konkurentsiamet põhjendatuks metoodika punkti 3.2.

- 6.3. Metoodika punkt 3.3 „*Tagastamatu abi korras ÜVK väljaehitamiseks tehtud kulutused arvatakse liitumistasust maha.*“

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab metoodika punkti 3.3 põhjendatuks, sest see tugineb otseselt ÜVVKS § 22 lg-1 2.

- 6.4. Metoodika punkt 3.4 „*Kui ÜVK-d, sealhulgas sademeveekanaliseerimise, arendatakse huvitatud isiku ettepaneku alusel väljaspool ÜVK arendamise kava ning kokkuleppel vee-ettevõtjaga ja ÜVK omanikuga, katab arendamise ning ühendamise kulutused täies ulatuses huvitatud isik.*“

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab metoodika punkti 3.4 põhjendatuks, kuna samad põhimõtted on sätestatud ÜVVKS § 22 lg 3 - kui ühisveevärki ja -kanaliseerimise, sealhulgas sademeveekanaliseerimise, arendatakse huvitatud isiku ettepaneku alusel väljaspool ühisveevärki ja -kanaliseerimise arendamise kava ning kokkuleppel vee-ettevõtjaga ja

ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omanikuga, katab arendamise ning ühendamise kulutused täies ulatuses huvitatud isik.

- 6.5. Metoodika punkt 3.5 „*Tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni ühendamise eest ÜVK-ga ei saa vee-ettevõtja korduvat liitumistasu nõuda, kui liitumispunkti asukoht või tehniline lahendus muutub ÜVK arendamise tõttu või piirkonda hakkab teenindama uus vee-ettevõtja või muutub ÜVK omanik.*“

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab metoodika punkti 3.5 põhjendatuks, kuna samad põhimõtted on sätestatud ÜVVKS § 22 lg 4 - tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni ühendamise eest ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ei saa vee-ettevõtja korduvat liitumistasu nõuda, kui liitumispunkti asukoht või tehniline lahendus muutub ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise tõttu või piirkonda hakkab teenindama uus vee-ettevõtja või muutub ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omanik.

- 6.6. Metoodika punkt 3.6 „*Tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni ümberehitamise või tarbimiskoha omaniku või valdaja vahetumise korral ei võeta liitumistasu, kui liitumistingimuste muutmine ei põhjusta vee-ettevõtjale kulutusi. Kulutuste tekkimise korral võib liitumistasu võtta vaid tegelike kulutuste ulatuses.*“

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab metoodika punkti 3.6 põhjendatuks, kuna samad põhimõtted on sätestatud ÜVVKS § 22 lg 5 - tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni ümberehitamise või tarbimiskoha omaniku või valdaja vahetumise korral ei võeta liitumistasu, kui liitumistingimuste muutmine ei põhjusta vee-ettevõtjale kulutusi. Kulutuste tekkimise korral võib liitumistasu võtta vaid tegelike kulutuste ulatuses.

- 6.7. Metoodika punkt 3.7 „*Vee-ettevõtjal on õigus nõuda tarbijalt liitumistasu, kui tarbimiskoha veevärgi või kanalisatsiooni liitumistingimusi muudetakse tarbija algatusel või tarbija tegevuse muutumise tõttu ning ÜVK-s on seetõttu vaja teha ümberehitustöid, millega kaasnevad vee-ettevõtjale kulutused. Selliste ehitustööde hulka kuulub ka liitumispunkti likvideerimine.*“

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab metoodika punkti 3.7 põhjendatuks, kuna samad põhimõtted on sätestatud ÜVVKS § 22 lg 6 - vee-ettevõtjal on õigus nõuda tarbijalt liitumistasu, kui tarbimiskoha veevärgi või kanalisatsiooni liitumistingimusi muudetakse tarbija algatusel või tarbija tegevuse muutumise tõttu ning ühisveevärgis ja -kanalisatsioonis on seetõttu vaja teha ümberehitustöid, millega kaasnevad vee-ettevõtjale kulutused. Selliste ehitustööde hulka kuulub ka liitumispunkti likvideerimine.

- 6.8. Metoodika punkt 3.8 „*Kui ÜVVKS § 35 lõikes 1 nimetatud teenusleping on lõppenud ÜVVKS § 42 lõike 6 alusel ning tarbimiskoha omanik soovib ÜVK teenust taastada ja vee-ettevõtjale kaasnevad sellega kulutused, on vee-ettevõtjal õigus nõuda tarbimiskoha omanikult tehtud kulutuste ulatuses liitumistasu.*“

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab metoodika punkti 3.8 põhjendatuks, kuna samad põhimõtted on sätestatud ÜVVKS § 22 lg 7 - kui käesoleva seaduse § 35 lõikes 1 nimetatud teenusleping on lõppenud § 42 lõike 6 alusel ning tarbimiskoha omanik soovib ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust taastada ja vee-ettevõtjale kaasnevad sellega kulutused, on vee-ettevõtjal õigus nõuda tarbimiskoha omanikult tehtud kulutuste ulatuses liitumistasu.

- 6.9. Metoodika punkt 3.9 „*Arenduspiirkonnas, kus liitub kogum ühetaolisi tarbimiskohtasid (kõigil tarbimiskohtadel on võrdne maksimaalne vooluhulk), võib kõigile tarbimiskohtadele rakendada ühesuurst liitumistasu, kui täpse liitumistasu*

väljaarvutamine võib osutuda ebamõistlikult keeruliseks.“

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab metoodika punkti 3.9 põhjendatuks, kuna selles kajastuvad võrdse kohtlemise ja otstarbekuse põhimõte. Nende kohaselt rakendatakse kõikidele ühetaolistele (võrdse maksimaalse vooluhulgaga) tarbimiskohtadele ühes arenduspiirkonnas ühesuurust liitumistasu, et vältida tarbetuid kulutusi iga tarbimiskoha personaalse liitumistasu väljaarvutamiseks, mis kokkuvõttes tooks kaasa liitumistasu kasvu.

6.10. Metoodika punkt 3.10 „*Liitumistasu arvutamise valem*“

$$LT = \frac{AK}{KV} \times KV_1 + \dot{U}T$$

ehk

$$LT = AT + \dot{U}T$$

kus:

LT - liitumistasu;

AK - arendamiskulu;

KV₁ - tarbimiskoha maksimaalne vooluhulk (l/s);

KV - kõikide arenduspiirkonna liituvate tarbimiskohtade maksimaalsete vooluhulkade summa

AT - arendamistasu;

$\dot{U}T$ - ühendustasu.“

Konkurentsiameti seisukoht: Liitumistasu arvutamise metoodika peab sisaldama liitumistasu arvutamise valemit koos selgitustega (ÜVVKS § 21 lg 2). Seega on liitumistasu arvutamise valem metoodika kohustuslik osa.

Metoodika punkti 2.9 järgi koosneb liitumistasu ühendustasust ja arendamistasust ning seda väljendab ka punktis 3.10 esitatud valem.

Arendamistasu saadakse arendamiskulu jagamisel summaarse maksimaalse vooluhulgaga ning saadud tulemuse korrutamisel konkreetse tarbimiskoha maksimaalse vooluhulgaga. Vt ka metoodika punkt 2.11.

Arendamistasu arvutamise aluseks olev arendamiskulu moodustub kulutustest, mis on tehtud ÜVK arendamiseks võimaldamaks tarbimiskohaga seotud kogu arenduspiirkonnal tarbida ÜVK teenust igal ajahetkel. Arendamiskulu kuulub jagamisele vaid nende tarbimiskohtade vahel, mille liitmiseks olid vastavad kulutused (arendamiskulu) tehtud. Seetõttu on põhjendatud konkreetse arendamiskulu jagamine tarbimiskohtade vahel lähtudes sellest, millise osa moodustab konkreetse tarbimiskoha maksimaalne vooluhulk kõikide vastava arendamiskuluga seotud tarbimiskohtade summaarsest maksimaalsest vooluhulgast.

ÜVK süsteem peab tagama kõikidele liitunutele ÜVK teenuse tarbimise võimaluse liitumistingimustes ja/või liitumislepingus lubatud liitumistasu arvestusaluse ulatuses.

Metoodikas esitatud liitumistasu arvutamise valem tuleneb otseselt ÜVVKS § 20 lg 3, mille kohaselt tagatakse liitumistasuga ÜVK arendamiseks tehtud kulud (AT) ja tarbimiskoha ühendamiseks tehtud kulud ($\dot{U}T$).

Eelneva põhjal peab Konkurentsiamet põhjendatuks metoodika punkti 3.10.

6.11. Metoodika punkt 3.11 „*Kogu makstav liitumistasu koosneb erinevate veeteenuste tarbimiseks liitumise eest küsitavate liitumistasude summast.*“

Konkurentsiameti seisukoht: Punktis 3.11 on taotleja selgitanud, et kui liituja soovib liituda nii ühisveevärgi kui ka ühiskanalisatsiooniga, siis koosneb summaarne liitumistasu

ühisveevärgiga liitumise kulude ja ühiskanalisisatsiooniga liitumise kulude summast. See punkt aitab paremini mõista meetoodika rakendamist ja Konkurentsiamet loeb selle punkti põhjendatuks.

7. Meetoodika osa „4. Liitumistasu tagastamise alused“

7.1. Meetoodika punkt 4.1 *„Kui ÜVK on ehitatud üksnes tarbimiskoha jaoks, mille omanik on liitumistasuga tasunud liitumiseks tehtud kulutused täies ulatuses, kuna vee-ettevõtjal ei olnud piirkonnas teada teisi tarbimiskohtasid, ning selle ÜVK-ga liitub seitsme aasta jooksul pärast liitumistasu tasumist täiendavalt tarbimiskohtasid, teeb vee-ettevõtja kolme kuu jooksul pärast iga uue tarbimiskoha liitumist eelnevalt liitumistasu tasunud tarbimiskoha omanikele tagasiarvestuse.“*

Konkurentsiameti seisukoht: ÜVVKS § 21 lg 2 sätestab liitumistasu arvutamise meetoodika kohustusliku osana liitumistasu tagastamise aluseid ja ulatust, mistõttu on põhjendatud käsitada meetoodikas liitumistasu tagastamist. Meetoodika punktis 4.1 kirjeldatud olukord vastab ÜVVKS § 23 lg 1 kirjeldatule. Eelneva põhjal peab Konkurentsiamet põhjendatuks meetoodika punkti 4.1.

7.2. Meetoodika punkt 4.2 *„Tagastatava liitumistasu osa arvutamisel lähtutakse liitumiseks tehtud kulutustest ja liitumistasu arvutamise meetoodikast ning võetakse arvesse ÜVK põhivara akumulieeritud kulum s.t tagastatava liitumistasu osa leidmisel vähendatakse arendamiskulu summa võrra, mis vastab selle põhivara kasuliku eluea alusel arvutatud kulumile.“*

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet loeb meetoodika punktis 4.2 esitatud põhjendatuks, sest selgitus põhineb otseselt ÜVVKS § 23 lg 2 kajastatul. Põhjendatud on ka selgitus arvesse võetava akumulieeritud kulumi kohta, kuna see tugineb raamatupidamise arvestuses kasutatavale põhimõttele.

7.3. Meetoodika punkt 4.3 *„Liitumistasu tagastatakse, kui tarbimiskoha liitmiseks tehtud kulud on väiksemad vee-ettevõtja poolt arvutatud liitumistasust.“*

Konkurentsiameti seisukoht: Kui tarbimiskoha liitmiseks tehtud kulud on väiksemad vee-ettevõtja poolt arvutatud liitumistasust, siis on põhjendatud ülemäärase liitumistasu tagastamine, sest vee-ettevõtja võib võtta liitumistasu vaid nende kulutuste ulatuses, mis on vajalikud tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni liitmiseks ÜVK-ga. Konkurentsiamet peab meetoodika punkti 4.3 põhjendatuks, kuna liitumistasu võib võtta tegelikult kantud kulutuste eest.

7.4. Meetoodika punkt 4.4 *„Kui ÜVVKS § 23 lg-s 1 nimetatud liitujaid on rohkem kui üks, siis kehtib liitumistasu tagastamine kõigile, kelle liitumistasude summa katab liitumiseks tehtud kulutused täies ulatuses.“*

Konkurentsiameti seisukoht: Konkurentsiamet peab põhjendatuks meetoodika punktis 4.4 esitatut, kuna see järgib nii Eesti Vabariigi põhiseaduse §-s 12 kui ka ÜVVKS § 1 lg 2 sätestatud võrdse kohtlemise põhimõtet. Kui ÜVK rajatakse näiteks viie liituja jaoks, kes kõik koos on tasunud liitumiseks tehtud kulutused täies ulatuses, kuna piirkonnas ei olnud teada teisi liitujaid, ning selle ÜVK-ga liitub seitsme aasta jooksul pärast liitumistasu tasumist uusi liitujaid, siis kehtib liitumistasu tagastamine kõigile viiele algsele liitujale.